

ВІД ПЕРЕКЛАДАЧА.

В сю хвилю, коли думки цілого нашого народу звернені на те, що станеться з Україною, які політичні форми прийме українське жите по сій великій революції — вада нам Українцям запізнати ся з історією визвольного руху Шкоцького народу, що відбув ся в другій половині шіснадцятого століття під духовим проводом бувиного римо-католицького попа Джара Нокса. Варто запізнатись з тією історичною подією, перше, тому, що в історії Шкоції є багато спільности з історією України, а, вдруге, й тому, що ніде в історії цілого світа революція так не вдалась, як вдалась шкоцька, себто не мала такого реакційного відвороту, як се приміром сталося у Франції, або недокінчення, як в Німецькім лютеранстві.

Підчас виступу Нокса, Шкоція політично залежала від Франції, духово від Риму. Ся подвійна залежність, політична і релігійна, робила те, що Скачмени, як нація, яко індивідуальність, не могли повністю житись. В справах політики вони мусіли слухатись, що їм скаже Франція, в справі віри, що скаже Римський Папа. І треба признати, що та духовна залежність робила ґрунт і залежності політичній. Звичайний Скачмен не міг уявити собі помолитись до